



Europeiska
unionens råd

Bryssel den 29 mars 2017
(OR. en)

7804/17

**Interinstitutionellt ärende:
2017/0035 (COD)**

**POLGEN 36
INST 154
JUR 167
CODEC 512**

FÖLJENOT

från: Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens
generalsekreterare

inkom den: 15 februari 2017

till: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska
unionens råd

Komm. dok. nr: COM(2017) 85 final

Ärende: Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om
ändring av förordning (EU) nr 182/2011 om fastställande av allmänna
regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens
utövande av sina genomförandebefogenheter

För delegationerna bifogas dokument – COM(2017) 85 final.

Bilaga: COM(2017) 85 final



Strasbourg den 14.2.2017
COM(2017) 85 final

2017/0035 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) nr 182/2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

Detta initiativ är en uppföljning till följande uttalande av kommissionens ordförande i hans tal om tillståndet i unionen inför Europaparlamentet i september 2016: ”Det är inte rätt att EU-länderna, när de inte kan komma överens om att förbjuda eller inte förbjuda användningen av herbicider som innehåller glyfosat, istället tillsammans med Europaparlamentet tvingar kommissionen att fatta detta beslut. Vi kommer att ändra på de reglerna – för detta är inte demokrati¹.”

När det gäller antagande av akter som omfattas av kommittéförfarandet har kommissionen tidigare vid flera tillfällen befunnit sig i ett läge där man har en rättslig skyldighet att fatta ett beslut om godkännande när kvalificerad majoritet inte har uppnåtts bland medlemsstaterna (antingen för eller emot) i kommittén. Kommissionen anser att denna situation där inget yttrande avges är särskilt problematisk när det gäller politiskt känsliga frågor som har en direkt inverkan på människor och företag, t.ex. i fråga om människors, djurs eller växters hälsa och säkerhet.

Majoriteten av de unionsakter som antas varje år antas av kommissionen i enlighet med de befogenheter som den tilldelats av Europaparlamentet och rådet i egenskap av medlagstiftare, antingen genom delegerade akter enligt artikel 290 i EUF-fördraget eller genom genomförandeakter enligt artikel 291 i EUF-fördraget². Till skillnad från delegerade akter enligt artikel 290 i EUF-fördraget, fastställs allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina befogenheter enligt artikel 291.3 i EUF-fördraget i förväg i de förordningar som antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Dessa regler och principer fastställs i förordning (EU) nr 182/2011³.

I detta förslag anges riktade och begränsade ändringar av förordning (EU) nr 182/2011 som bara gäller genomförandeakter.

Kommissionen rapporterade till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av förordning (EU) nr 182/2011 i februari 2016⁴. I rapporten konstaterades att förordningen medgav ett effektivt utnyttjande av kommissionens genomförandebefogenheter under medlemsstaternas kontroll. Detta förslag syftar inte till att ändra reglerna för kommittéförfarandena som sådana. I rapporten beskrevs dock ett begränsat antal problematiska fall, särskilt i fråga om beslutsfattande om genetiskt modifierade organismer (GMO). I dessa fall har en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna aldrig varit för eller emot ett utkast till kommissionens beslut om godkännande av genetiskt modifierade organismer och genetiskt modifierade livsmedel och foder. Istället har alla omröstningar utmynnat i att inga yttranden avgetts, dvs. att kommittén inte har kunnat enas om en ståndpunkt, vare sig för eller emot ett utkast till akt. Detta resultat upprepades sedan alltid i omprövningskommittén som är ett organ som ska

¹ Talet om tillståndet i unionen 2016: https://ec.europa.eu/priorities/state-union-2016_sv

² Under 2016 antog kommissionen 137 delegerade akter och 1 494 genomförandeakter.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁴ *Rapport från kommissionen till Europaparlamentet om genomförandet av förordning (EU) nr 182/2011 (COM(2016) 92, 26.2.2016).*

hjälpa till med beslutsfattandet i känsliga och problematiska fall. Till följd av detta har beslut på detta område systematiskt behövt fattas utan stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i kommittén⁵.

Kommissionen har redan vidtagit åtgärder för att beakta den specifika situationen när det gäller genetiskt modifierade organismer. Till följd av direktivet om godkännande av odling⁶, som trädde i kraft 2015, antog kommissionen i april 2015 ett förslag i enlighet med samma logik i syfte att ändra den lagstiftning som rör livsmedel och foder⁷. Den lösning som föreslås är att bibehålla den centraliserade godkännandeprocessen och samtidigt medge medlemsstaterna undantagsbestämmelser. Detta förslag ligger fortfarande i lagstiftningsprocessen.

Diskussionerna om att förlänga godkännandeperioden för det verksamma ämnet glyfosat i omprövningskommittén under sommaren 2016 visade att problemet med att inget yttrande avges inte bara gäller genetiskt modifierade organismer. Också i det här fallet var en majoritet av medlemsstaterna varken för eller emot beslutet om godkännande i omprövningskommittén, och kommissionen var tvungen att fatta ett beslut utan medlemsstaternas stöd⁸. Såsom redan tidigare angavs blir denna situation än mer problematisk eftersom dessa beslut ofta gäller politiskt känsliga frågor som har en direkt inverkan på människor och företag, framför allt i fråga om människors, djurs eller växters hälsa och säkerhet. Även om kommissionen har befogenhet att fatta beslut i dessa fall anser den att också medlemsstaterna i större utsträckning bör ta sitt ansvar i beslutsprocessen i dessa specifika situationer, med tanke på hur känsliga frågorna är. Så är dock inte fallet om medlemsstaterna inte kan nå kvalificerad majoritet eftersom vissa av dem beslutar att lägga ner sin röst eller inte är närvarande vid kommittéernas eller omprövningskommitténs sammanträden.

Kommissionen anser därför att det här problemet måste åtgärdas genom några få välriktade ändringar av bestämmelserna om kommittéförfarandet. Den har därför lagt fram ett initiativ om modernisering av kommittéförfarandena i sitt arbetsprogram för 2017⁹.

Förslaget innehåller fyra riktade ändringar. Syftet med detta förslag är strikt begränsat till dessa fyra riktade ändringar och omfattar inte andra delar av förordning (EU) nr 182/2011. Kommissionen anser att det system som inrättades genom förordning (EU) nr 182/2011 på det hela taget har visat sig fungera väl i praktiken och att en lämplig institutionell balans har kunnat nå mellan kommissionens och de övriga inblandade aktörernas roll. Kommissionen anser därför att systemet måste fortsätta oförändrat, med undantag för de föreslagna riktade ändringarna. Syftet med dessa ändringar är endast att förbättra kommittéförfarandets funktion i omprövningskommittén för att säkerställa ett större politiskt ansvarstagande och ägarskap

⁵ Se *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om översynen av beslutsprocessen för genetiskt modifierade organismer* (COM(2015) 176 final, 22.4.2015).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/412 av den 11 mars 2015 om ändring av direktiv 2001/18/EG vad gäller medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer inom sina territorier (EUT L 68, 13.3.2015, s. 1).

⁷ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1829/2003 vad gäller medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda användning av genetiskt modifierade livsmedel och foder inom sina territorier (COM(2015) 177 final, 22.4.2015).

⁸ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1056 av den 29 juni 2016 om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 540/2011 vad gäller förlängning av godkännandeperioden för det verksamma ämnet glyfosat.

⁹ Kommissionens arbetsprogram 2017 – Ett EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum (COM(2016) 710 final, 25.10.2016).

vad gäller politiskt känsliga genomförandeakter, utan att det rättsliga eller institutionella ansvaret för genomförandeakter enligt förordning (EU) nr 182/2011 för den skull ändras.

- **Gällande lagstiftning**

Genom förordning (EU) nr 182/2011 fastställs medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter. Enligt det förfarande som tillämpas mest, det s.k. granskningsförfarandet¹⁰, lägger kommissionens företrädare fram utkastet till genomförandeakt för en kommitté som består av företrädare för medlemsstaterna som ska avge sitt yttrande, i allmänhet genom omröstning. Vid dessa omröstningar tillämpas bestämmelsen om kvalificerad majoritet, i enlighet med fördragen. I detta skede av omröstningen i kommittén kan tre scenarier uppstå:

- Om en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna röstar för kommissionens utkast till akt (positivt yttrande) **måste** kommissionen anta akten.
- Om en kvalificerad majoritet röstar emot (negativt yttrande) **kan** kommissionen **inte** anta rättsakten.
- Om en kvalificerad majoritet varken röstar för eller emot (inget yttrande) **kan** kommissionen anta förslaget till genomförandeakt – vilket innebär att den också kan besluta att inte göra det.

Anledningen till att kommissionen kan anta genomförandeakter så länge som en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna inte motsätter sig åtgärden är att säkerställa ett effektivt genomförande av lagstiftningen. Endast om en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna motsätter sig får kommissionen inte anta genomförandeakter. På denna punkt finns det likheter med bestämmelserna för delegerade akter. Också för dessa behövs en (kvalificerad) majoritet, visserligen inte i en kommitté utan i Europaparlamentet eller rådet, för att förhindra att de träder i kraft.

I förordning (EU) nr 182/2011¹¹ anges dock vissa särskilda fall då kommissionen av rättsliga skäl inte får anta en genomförandeakt om inget yttrande avgetts i granskningskommittén. Det gäller i följande tre fall:

- (1) Vissa politikområden (beskattning, finansiella tjänster, skydd av människors, djurs eller växters hälsa eller säkerhet, eller slutgiltiga multilaterala skyddsåtgärder).
- (2) När det i den grundläggande akten föreskrivs att åtgärderna inte får antas om inget yttrande avges (den s.k. klausulen om ”inget yttrande”).
- (3) När en enkel majoritet av kommitténs ledamöter motsätter sig utkastet till akt.

I sådana fall hänskjuter kommissionen genomförandeakten till omprövningskommittén som också består av företrädare för medlemsstaterna, men på en högre nivå. Om inte heller omprövningskommittén avger något yttrande får kommissionen anta akten. Det här innebär att om inget yttrande avgetts i slutet av granskningsförfarandet kan kommissionen välja att anta eller inte anta utkastet till genomförandeakt.

¹⁰ Det rådgivande förfarandet är inte tillämpligt här.

¹¹ Enligt artikel 5.4 i förordning (EU) nr 182/2011.

Detta utrymme för skönsmässig bedömning för kommissionen när inget yttrande avgavs infördes genom förordning (EU) nr 182/2011. Före 2011 var kommissionen tvungen att anta ett utkast till genomförandeakt om inget yttrande avgavs i kommittén eller om rådet inte reagerade. Ökad flexibilitet infördes för att kommissionen skulle kunna ompröva utkastet till genomförandeakt, anta det eller låta bli att anta det, eller lägga fram ett ändrat utkast för kommittén, där bl.a. de åsikter som medlemsstaterna uttryckt i kommittén beaktades. Det här understryks också i skäl 14 i förordning (EU) nr 182/2011: ”När kommissionen överväger att anta [...] utkast till genomförandeakter som rör särskilt känsliga sektorer, till exempel beskattning, konsumenthälsa, livsmedelssäkerhet och miljöskydd, kommer den, i strävan efter att finna en välavvägd lösning, i möjligaste mån agera på ett sådant sätt att man undviker att gå emot en dominerande ståndpunkt som kan uppstå inom omprövningskommittén [...]”

Trots den här flexibiliteten är kommissionen ändå skyldig att ta ett beslut om det gäller en begäran om godkännande av utsläppande på marknaden av produkter eller ämnen. Eftersom den producent som har lämnat in en ansökan om godkännande har rätt att få ett beslut om sin begäran måste kommissionen anta ett beslut inom en rimlig tidsram. Under det tidigare kommittéförfarandet ansåg tribunalen att kommissionen hade underlåtit att vidta åtgärder när den hade avstått från att fortsätta med godkännandeförfarandet efter en omröstning där inget yttrande avgavs i kommittén¹².

Av de totalt 1 726 yttranden som kommittéerna avgav under 2015 var två negativa, och i 36 fall avgavs inget yttrande, vilket utgör cirka 2 % av alla yttranden. Tio av dessa yttranden hänsköts till omprövningskommittén som inte avgav något yttrande. Av de 40 fall som hänsköts till omprövningskommittén under perioden 2011–2015 avgavs inget yttrande i 36 fall. Även om det totalt sett är ett mycket litet antal handlar det om mycket känsliga frågor. Omprövningskommittén har sålunda inte bidragit till att göra medlemsstaternas ståndpunkter tydligare och har hittills inte tillfört så mycket. Kommissionen anser att bestämmelserna rörande omprövningskommittén därför måste ändras så att den kan ta sitt fulla ansvar.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

De föreslagna ändringarna till förordning (EU) nr 182/2011 är riktade och begränsade och gäller undantagsfall i omprövningskommittén. Eftersom det system som inrättades genom förordningen på det hela taget har visat sig fungera väl anser kommissionen att resten av systemet inte ska röras.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är förenligt med kommissionens förslag vad gäller genetiskt modifierade livsmedel och foder¹³. Även om det förslaget också delvis byggde på att inga yttranden hade avgetts föreslogs det i det fallet att medlemsstaterna skulle få begränsa eller förbjuda användningen av genetiskt modifierade livsmedel och foder på sina territorier. I det här fallet är det fråga om den specifika situationen inom den sektorn och det har ingenting att göra med själva beslutsförfarandet. Den metod som tillämpas i det här förslaget gäller förfaranderegler som sådana, oberoende av sektor. De två tillvägagångssätten kompletterar därför varandra.

¹² Tribunalens dom av den 26 september 2013 i mål T-164/10, Pioneer Hi-Bred International, Inc. mot Europeiska kommissionen.

¹³ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1829/2003 vad gäller medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda användning av genetiskt modifierade livsmedel och foder inom sina territorier (COM(2015) 177 final, 22.4.2015).

Förslaget är också förenligt med de två föreslagna förordningar om anpassning till artiklarna 290 och 291 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt av ett antal rättsakter som föreskriver tillämpning av det föreskrivande förfarandet med kontroll, i enlighet med åtagandet i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning¹⁴. De föreslagna förordningarna föreslår inga ändringar av beslutsförfarandena som sådana utan försöker anpassa befintliga befogenheter till befogenheterna i delegerade akter, och i vissa fall, genomförandeakter.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORCIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Detta förslag grundar sig på artikel 291.3 i EUF-fördraget; det gör även förordning (EU) 182/2011, som detta förslag syftar till att ändra.

• Subsidiaritetsprincipen

Enligt artikel 291.3 i EUF-fördraget har unionen exklusiv befogenhet att fastställa allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina befogenheter.

• Proportionalitetsprincipen

De föreslagna ändringarna begränsar sig till vad som är absolut nödvändigt för att åtgärda problemet och går inte utöver vad som är nödvändigt för att nå målen. De begränsar sig till ändringar vad gäller omprövningskommittén.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

I förslaget föreskrivs begränsade ändringar av förfarandena för antagande av genomförandeakter i omprövningskommittén. Dessa ändringar är av rent institutionell och förfarandemässig karaktär. De ändrar t.ex. inte bestämmelserna om vilka faktorer som ska beaktas när man bedömer om ett ämne ska godkännas. Dessa ändringar har därför inte i sig några ekonomiska, miljömässiga eller sociala konsekvenser, och därför behövs heller ingen konsekvensbedömning.

¹⁴ COM(2016) 799 final: *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council adapting a number of legal acts providing for the use of the regulatory procedure with scrutiny to Articles 290 and 291 of the Treaty on the Functioning of the European Union* och COM(2016) 798 final: *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council adapting a number of legal acts in the area of Justice providing for the use of the regulatory procedure with scrutiny to Article 290 of the Treaty on the Functioning of the European Union*. Se punkt 27 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning av den 13 april 2016 (EUT L 123, 12.5.2016, s. 1). Vad gäller ett antal akter på området hälsa och säkerhet, som utslöts från ovanstående, kommer kommissionen att göra ett förslag till anpassning vid lämplig tidpunkt.

4. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

Omrövningskommittén infördes genom förordning (EU) nr 182/2011 för att lyfta debatten till en mer politisk nivå, särskilt när kommittén inte avgav något yttrande. Hittills har kommittén dock i allmänhet inte kunnat förhindra situationer där inget yttrande avges eller bidragit till att klargöra medlemsstaternas ståndpunkt. Nyttan av kommittén har sålunda varit begränsad. De föreslagna ändringarna syftar till att minska risken för att inga yttranden avges i omrövningskommittén, underlätta beslutsfattandet och säkerställa medlemsstaternas politiska delaktighet i vissa känsliga beslut. När de föreslagna ändringarna har antagits kommer de att införas i omrövningskommitténs arbetsordning som därför måste ändras i enlighet med artikel 3.7 i förordning (EU) nr 182/2011.

- **Ändringar av omrövningskommitténs omröstningsbestämmelser**

Kommittéer, inklusive omrövningskommittén, yttrar sig i enlighet med artikel 5.1 i förordning (EU) nr 182/2011 under granskningsförfarandet med den majoritet som anges i artikel 16.4 och 16.5 i EU-fördraget, och, i tillämpliga fall, artikel 238.3 i EUF-fördraget. I artiklarna 16.4 i EU-fördraget och 238.3 i EUF-fördraget föreskrivs dubbel majoritet. Kvalificerad majoritet är sålunda uppnådd om majoriteten

- 1) består av minst 55 % av medlemsstaterna; det betyder att en kvalificerad majoritet måste omfatta minst 16 medlemsstater,
- 2) representerar medlemsstater som omfattar minst 65 % av unionens befolkning¹⁵.

Om inte alla medlemsstater deltar i omröstningen ska enligt artikel 238.3 a i EUF-fördraget kvalificerad majoritet definieras som minst 55 % av de deltagande medlemsstaterna och omfatta minst 65 % av befolkningen i dessa stater. I sådana fall ska en blockerande minoritet åtminstone omfatta det lägsta antal medlemsstater som företräder mer än 35 % av befolkningen i de deltagande medlemsstaterna, plus en medlemsstat; i annat fall ska kvalificerad majoritet anses vara uppnådd.

Enligt de nuvarande bestämmelserna räknas nedlagda röster, eller om en medlemsstat inte är närvarande eller representerad, inte med i en kvalificerad majoritet för eller emot, men de dras inte av från de totala siffrorna som används för att beräkna 55 % av medlemsstaterna och 65 % av befolkningen. I praktiken innebär detta att nedlagda röster eller medlemsstater som beslutat sig för att inte vara närvarande eller representerade leder till att sannolikheten för att inget yttrande avges ökar och att det blir kommissionen som måste fatta ett beslut. De nuvarande bestämmelserna sporrar inte medlemsstaterna att rösta för eller emot ett utkast till genomförandeakt. De nuvarande bestämmelserna har därför inte gjort det möjligt för omrövningskommittén att ta sitt fulla ansvar.

Det föreslås därför att omröstningsbestämmelserna för omrövningskommittén ska ändras för att minska risken för att inget yttrande avges och för att göra medlemsstaternas ståndpunkter tydligare, så att medlemsstater som inte deltar eller som lägger ner sin röst ska betraktas som icke-deltagande medlemsstater när den kvalificerade majoriteten beräknas. Detta innebär att dubbel majoritet (55 % av medlemsstaterna som omfattar 65 % av befolkningen) ska beräknas endast på basis av de medlemsstater som deltar i omröstningen, dvs. antingen röstar för eller emot, i enlighet med artikel 238.3 a i EUF-fördraget. En blockerande minoritet kommer också att beräknas i enlighet med den bestämmelsen i fördraget.

¹⁵ Befolkningsuppgifterna och de procentandelar som de utgör fastställs i bilaga III till rådets beslut 2009/937/EU av den 1 december 2009 om antagande av rådets arbetsordning (EUT L 325, 11.12.2009 s. 35), ändrad genom rådets beslut 2016/2353 av den 8 december 2016 (EUT L 348, 21.12.2016, s. 27).

För att säkerställa att omröstningen är representativ måste beslutförhet införas i förordningen om kommittéförfaranden¹⁶. En röst ska anses vara giltig endast om en enkel majoritet av medlemsstaterna deltar i omröstningen i omprövningskommittén. Dessa ändringar kommer att införas i artikel 6.1 i förordning (EU) nr 182/2011. Om tidsfristen för omprövningskommittén att avge ett yttrande har löpt ut anses det redan nu att omprövningskommittén inte har avgett något yttrande, för att undvika att processen blockeras till följd av att beslutförhet inte konstaterats.

- **Ytterligare hänskjutande till omprövningskommittén på ministernivå**

Såsom ovan beskrevs har omprövningskommittén hittills inte kunnat förhindra situationer där inget yttrande avges eller bidragit till att klargöra medlemsstaternas ståndpunkt. I förordning (EU) nr 182/2011 fastställs att medlemsstaterna och kommissionen ska vara representerade på lämplig nivå¹⁷. I omprövningskommitténs arbetsordning, som medlemsstaterna godkänt, fastställs att representationsnivån som en allmän regel inte bör ligga under nivån i Ständiga representanternas kommitté¹⁸. Erfarenheten har visat att medlemsstaterna i de flesta fall företräddes av sina ständiga representanter.

I syfte att stärka omprövningskommitténs roll, framför allt i känsliga frågor, föreslås det att det ska vara möjligt att ännu en gång hänskjuta ett ärende till omprövningskommittén om inget yttrande avges. På så sätt skulle en problematisk fråga kunna behandlas ännu en gång på lämplig politisk nivå. Därför föreslås det att ordföranden ska kunna besluta att ännu ett möte ska anordnas i omprövningskommittén och att det är lämpligast att anordna det på ministernivå. För att ytterligare ett möte ska kunna anordnas bör omprövningskommitténs tidsfrist för att avge ett yttrande förlängas med en månad till totalt tre månader från den ursprungliga dagen för hänskjutandet. Dessa ändringar kommer att införas i artikel 3.7 i förordning (EU) nr 182/2011.

- **Offentliggörande av hur företrädare för enskilda medlemsstater röstar i omprövningskommittén**

För närvarande omfattas de röster som företrädarna för medlemsstaterna avger i omprövningskommittén av konfidentialitetsbestämmelserna i omprövningskommitténs arbetsordning¹⁹, såsom är fallet med granskningskommittéer och rådgivande kommittéer²⁰. I artikel 10 i förordning (EU) nr 182/2011 fastställs vilken information om kommittéernas arbete som kan offentliggöras. I fråga om omröstningarna talas det endast om ”omröstningsresultaten”, dvs. de totala resultaten, inte de enskilda medlemsstaternas röster. Kommissionen anser att mer insyn behövs i vilken ståndpunkt företrädarna för medlemsstaterna intar i omprövningskommittén. Förslaget att offentliggöra hur medlemsstaternas företrädare röstar syftar till att öka klarheten rörande medlemsstaternas ståndpunkt. En bestämmelse om att den röst som den enskilda företrädaren för medlemsstaten avger ska offentliggöras ska införas i artikel 10.1 e och 10.5 i förordning (EU) nr 182/2011.

¹⁶ I den nuvarande arbetsordningen finns bestämmelser om beslutförhet och där fastställs det att en majoritet av medlemsstaterna ska vara närvarande (EUT C 183, 24.6.2011, s. 13).

¹⁷ Artikel 3.7 i förordning (EU) nr 182/2011.

¹⁸ Artikel 1.5 i omprövningskommitténs arbetsordning (EUT C 183, 24.6.2011, s. 13).

¹⁹ Enligt artiklarna 9.2 och 12.2 i arbetsordningen ska de enskilda medlemsstaternas ståndpunkter vid omprövningskommitténs överläggningar inte anges i sammanfattningarna och kommitténs överläggningar vara konfidentiella.

²⁰ Se artiklarna 10.2 och 13.2 i den standardiserade arbetsordningen för kommittéer, EUT C 206, 12.7.2011, s. 11.

- **Rätten att hänvisa frågan till rådet för yttrande**

I enlighet med artikel 291 i EUF-fördraget ger lagstiftaren kommissionen behörighet att anta genomförandeakter under medlemsstaternas kontroll. Europaparlamentet och rådet spelar därför ingen roll i själva beslutsförfarandet, och deras medverkan begränsar sig till deras rätt till kontroll enligt artikel 11 i förordning (EU) nr 182/2011.

Enligt artikel 291.1 i EUF-fördraget är det medlemsstaterna som ansvarar för att genomföra unionens akter och som kontrollerar kommissionen om genomförandebefogenheter tilldelats kommissionen. Om medlemsstaterna inte kommer fram till en tydlig ståndpunkt i denna kontrollprocess ska frågan kunna hänvisas till rådet som är den unionsinstitution där medlemsstaternas regeringar är företrädare på ministernivå och som har en övergripande syn på all unionspolitik. Det föreslås därför att kommissionen, om inget yttrande avgetts i omprövningskommittén, formellt ska kunna hänvisa särskilda fall till rådet för ett icke bindande yttrande i syfte att få politisk vägledning om konsekvenserna av att ett yttrande inte avges, inklusive de institutionella, rättsliga, politiska och internationella konsekvenserna. Kommissionen bör ta hänsyn till alla ståndpunkter som rådet lämnat inom tre månader från hänskjutandet. I väl motiverade fall kan kommissionen ange en kortare tidsfrist vid hänskjutandet.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) nr 182/2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 291.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011²¹ fastställs allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter.
- (2) Det system som inrättades genom förordning (EU) nr 182/2011 har på det hela taget visat sig fungera väl i praktiken och en lämplig institutionell balans har kunnat nås mellan kommissionens och de övriga inblandade aktörernas roll. Systemet bör därför inte ändras, med undantag för vissa riktade ändringar av specifika delar av förfarandet i omprövningskommittén. Dessa ändringar syftar till att säkerställa ett större politiskt ansvarstagande och ägarskap vad gäller politiskt känsliga genomförandeaakter, utan att det rättsliga eller institutionella ansvaret för genomförandeaakter enligt förordning (EU) nr 182/2011 för den skull ändras.
- (3) I vissa särskilda fall föreskrivs i förordning (EU) nr 182/2011 hänskjutande till en omprövningskommitté. I praktiken har ärenden hänskjutits till omprövningskommittén när varken en kvalificerad majoritet för eller emot har uppnåtts i granskningskommittén och inget yttrande sålunda avgetts. I de flesta fall skedde detta i samband med genetiskt modifierade organismer, genetiskt modifierade livsmedel och foder samt växtskyddsmedel.
- (4) Erfarenheten har visat att i de flesta fall upprepas resultatet från granskningskommittén i omprövningskommittén, och inget yttrande avges.

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

Omrövningskommittén har sålunda inte bidragit till att klargöra medlemsstaternas ståndpunkter.

- (5) Enligt förordning (EU) nr 182/2011 kan kommissionen i sådana fall anta utkastet till genomförandeakt, och kommissionen ges därigenom utrymme för skönsmässig bedömning.
- (6) Detta utrymme för skönsmässig bedömning begränsas emellertid avsevärt när det gäller godkännande av produkter eller ämnen, t.ex. genetiskt modifierade livsmedel och foder, eftersom kommissionen måste anta ett beslut inom en rimlig tidsfrist och inte kan avstå från att fatta ett beslut.
- (7) Även om kommissionen har befogenhet att fatta beslut i dessa fall bör också medlemsstaterna, på grund av frågornas mycket känsliga natur, ta sitt fulla ansvar i beslutsprocessen. Det här är emellertid inte fallet när medlemsstaterna inte kan uppnå en kvalificerad majoritet, bl.a. på grund av nedlagda röster eller frånvaro vid omröstningen.
- (8) För att omrövningskommittén ska kunna tillföra något mer bör dess roll därför stärkas genom att göra det möjligt att anordna ytterligare ett möte i omrövningskommittén när inget yttrande avges. Detta ytterligare möte i omrövningskommittén bör anordnas på ministernivå för att säkerställa en politisk diskussion. För att ytterligare ett möte ska kunna anordnas bör omrövningskommitténs tidsfrist för att avge ett yttrande förlängas.
- (9) Omröstningsbestämmelserna för omrövningskommittén bör därför ändras för att minska risken för att inget yttrande avges och sporra medlemsstaternas företrädare att inta en tydlig ståndpunkt. Därför bör endast medlemsstater som är närvarande eller företrädde och som inte lägger ner sin röst betraktas som deltagande medlemsstater när den kvalificerade majoriteten beräknas. För att säkerställa att resultatet av omröstningen är representativt bör en röst endast anses giltig om en enkel majoritet av medlemsstaterna deltar i omröstningen i omrövningskommittén. Om beslutförhet inte kunnat konstateras innan tidsfristen för kommittén att fatta ett beslut löpt ut anses kommittén inte ha avgett något yttrande, såsom är fallet idag.
- (10) I särskilda fall bör kommissionen kunna be rådet om synpunkter och vägledning om de mer långtgående konsekvenserna av att ett yttrande inte avges, inklusive de institutionella, rättsliga, politiska och internationella konsekvenserna. Kommissionen bör ta hänsyn till alla ståndpunkter som rådet lämnat inom tre månader från hänskjutandet. I väl motiverade fall kan kommissionen ange en kortare tidsfrist vid hänskjutandet.
- (11) Insynen i hur företrädarna för medlemsstaterna röstar i omrövningskommittén bör öka och enskilda företrädares röster bör offentliggöras.
- (12) Förordning (EU) nr 182/2011 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) nr 182/2011 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 3.7 ska följande stycke läggas till:

”Om inget yttrande avges i omprövningskommittén i enlighet med artikel 6.3 andra stycket får ordföranden besluta att omprövningskommittén ska anordna ytterligare ett möte på ministernivå. I sådana fall ska omprövningskommittén yttra sig inom tre månader från den ursprungliga dagen för hänskjutandet.”

2. Artikel 6 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande stycke läggas till:

”Endast de ledamöter i omprövningskommittén som är närvarande eller företrädna vid omröstningen och som inte lägger ner sin röst ska emellertid betraktas som deltagande ledamöter i omprövningskommittén. Den majoritet som avses i artikel 5.1 ska vara den kvalificerade majoritet som definieras i artikel 238.3 a i EUF-fördraget. En röst ska anses vara giltig endast om en enkel majoritet av medlemsstaterna är deltagande ledamöter.”

b) Följande punkt ska införas som punkt 3a:

”3a. Om inget yttrande avges i omprövningskommittén kan kommissionen hänvisa ärendet till rådet för synpunkter och vägledning om de mer långtgående konsekvenserna av att ett yttrande inte avges, inklusive de institutionella, rättsliga, politiska och internationella konsekvenserna. Kommissionen ska ta hänsyn till alla synpunkter som rådet lämnat inom tre månader från hänskjutandet. I väl motiverade fall kan kommissionen ange en kortare tidsfrist vid hänskjutandet.”

3. Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska led e ersättas med följande:

”e) omröstningsresultaten, i fråga om omprövningskommittén även inklusive vilka röster som företrädarna för varje medlemsstat avgett, ”

b) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Referenserna för alla dokument som avses i punkt 1 a–d och f–g liksom den information som avses i punkt 1 e och h ska offentliggöras i registret.”

Artikel 2

Denna förordning ska inte tillämpas på pågående förfaranden som omprövningskommittén redan har avgett ett yttrande om den dag då denna förordning träder i kraft.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande